

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 13 november 2014*

”Begäran om förhandsavgörande — Socialpolitik — Likabehandling i arbetslivet — Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna — Artikel 21 — Direktiv 2000/78/EG — Artiklarna 2.2, 4.1 och 6.1 — Diskriminering på grund av ålder — Nationell bestämmelse — Krav för anställning av poliser vid den lokala polismyndigheten — Fastställande av den högsta åldersgränsen till 30 år — Skäl”

I mål C-416/13,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 4 de Oviedo (Spanien) genom beslut av den 16 juli 2013, som inkom till domstolen den 23 juli 2013, i målet

Mario Vital Pérez

mot

Ayuntamiento de Oviedo,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden R. Silva de Lapuerta, domstolens vice ordförande K. Lenaerts, tillika tillförordnad domare på andra avdelningen, samt domarna J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev och J. L. da Cruz Vilaça (referent),

generaladvokat: P. Mengozzi,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Mario Vital Pérez, genom M. Noval Pato och I. Fernández-Jardón Fernández, abogados,
- Spaniens regering, genom J. García-Valdecasas Dorrego och L. Banciella Rodríguez-Miñon, båda i egenskap av ombud,
- Tysklands regering, genom T. Henze och J. Möller, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: spanska.

— Frankrikes regering, genom D. Colas och R. Coesme, båda i egenskap av ombud,
— Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av S. Varone, avvocato dello Stato,
— Europeiska kommissionen, genom L. Lozano Palacios och D. Martin, båda i egenskap av ombud,
och efter att den 17 juli 2014 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 2.2, 4.1 och 6.1 c i rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet (EGT L 303, s. 16; rättelse i EGT L 2, 2001, s. 42), och artikel 21.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Mario Vital Pérez och Ayuntamiento de Oviedo (Oviedo kommun, nedan kallad Ayuntamiento). Målet rör Ayuntamientos beslut att godkänna ett meddelande om uttagningsprov som kräver att sökande till tjänsten som polis vid den lokala polismyndigheten inte är äldre än 30 år.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I skälen 18, 23 och 25 i direktiv 2000/78 anges följande:

”(18) Detta direktiv får i synnerhet inte leda till att försvarsmakten, polisen, kriminalvårdsmyndigheterna eller räddningstjänsten åläggs att anställa eller ge fortsatt anställning åt personer som inte har den förmåga som krävs för att utföra samtliga uppgifter som de kan åläggas att utföra med hänsyn till dessa myndigheters legitima krav på att vara funktionsdugliga.

...

(23) Under mycket begränsade omständigheter kan en särbehandling vara berättigad, när en egenskap som avser ... ålder ... utgör ett verkligt och avgörande yrkeskrav, förutsatt att syftet är legitimt och kravet är rimligt. ...

...

(25) Förbudet mot åldersdiskriminering är en viktig faktor för att uppnå de mål som fastställs genom riktlinjerna för sysselsättning och för att uppmuntra mångfald inom sysselsättningen. Särbehandling på grund av ålder kan dock motiveras under vissa förhållanden och kräver alltså särskilda bestämmelser som kan variera efter förhållandena i medlemsstaterna. Det är följaktligen mycket viktigt att göra en skillnad mellan berättigad särbehandling, särskilt sådan som motiveras av de legitima målen för sysselsättningspolitiken, arbetsmarknaden och yrkesutbildningen och den diskriminering som bör vara förbjuden.”

4 Enligt ordalydelsen i artikel 1 i direktiv 2000/78 är syftet med direktivet att fastställa en allmän ram för bekämpning av diskriminering i arbetslivet på grund av religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning, för att principen om likabehandling ska kunna genomföras i medlemsstaterna.

5 I artikel 2 i direktivet föreskrivs följande:

”1. I detta direktiv avses med principen om likabehandling att det inte får förekomma någon direkt eller indirekt diskriminering på någon av de grunder som anges i artikel 1.

2. Enligt punkt 1 skall

a) direkt diskriminering anses förekomma när en person på någon av de grunder som anges i artikel 1 behandlas mindre förmånligt än en annan person behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation,

...”

6 I artikel 3.1 a direktiv 2000/78 preciseras följande:

”Inom ramen för gemenskapens befogenheter skall detta direktiv tillämpas på alla personer, såväl inom den offentliga som den privata sektorn, inklusive offentliga organ, i fråga om följande:

a) Villkor för tillträde till anställning, till verksamhet som egenföretagare och till yrkesutövning, inklusive urvalskriterier och krav för anställning inom alla verksamhetsgrenar på alla nivåer i arbetslivet, inbegripet befordran.”

7 Artikel 4.1 i direktivet har följande lydelse:

”Utan hinder av artikel 2.1 och 2.2 får medlemsstaterna föreskriva att sådan särbehandling som föranleds av en egenskap som har samband med någon av de grunder som anges i artikel 1 inte skall utgöra diskriminering, om denna egenskap utgör ett verkligt och avgörande yrkeskrav på grund av yrkesverksamhetens natur eller det sammanhang där den utförs, förutsatt att målet är legitimt och kravet proportionerligt.”

8 I artikel 6 i direktiv 2000/78 föreskrivs följande:

”1. Utan hinder av artikel 2.2 får medlemsstaterna föreskriva att särbehandling på grund av ålder inte skall utgöra diskriminering om särbehandlingen på ett objektiva och rimligt sätt inom ramen för nationell rätt kan motiveras av ett berättigat mål som rör särskilt sysselsättningspolitik, arbetsmarknad och yrkesutbildning, och sätten för att genomföra detta syfte är lämpliga och nödvändiga.

I sådan särbehandling kan i synnerhet följande inbegripas:

...

c) Fastställande av en högsta åldersgräns för rekrytering, grundat på den utbildning som krävs för tjänsten i fråga eller på att det krävs en rimligt lång anställningsperiod innan personen i fråga skall pensioneras.

...”

Spansk rätt

- 9 I Spanien har var och en av de 17 autonoma regionerna utfärdat lagar eller tjänsteföreskrifter för den lokala polismyndigheten, vilka skiljer sig åt vad gäller den högsta åldersgränsen för att tillträda detta yrke. Vissa lagar fastställer den nämligen till 30 år och uppåt, medan andra inte fastställer någon sådan åldersgräns alls.
- 10 I artikel 18.6 i den autonoma regionen Asturiens regionallag 2/2007 av den 23 mars 2007 om koordinering av lokala polismyndigheter (Ley 2/2007 de Coordinación de las Policías Locales de la Comunidad Autónoma del Principado de Asturias) (BOE nr 169 av den 16 juli 2007) fastställs de lokala polistjänstemännens uppgifter enligt följande:
- ”Hjälpa kommuninvånare, skydda personer och egendom, anhålla och övervaka brottsverkare, genomföra preventiv patrullering, dirigera trafik och andra liknande uppgifter som deras överordnade ger dem i uppdrag att utföra.”
- 11 Artikel 32 b i nämnda lag fastställer i synnerhet som allmänt villkor för tillträde till den lokala poliskåren att sökande
- ”...
- b) ska ha fyllt 18 år och högst vara 30 år.”
- 12 Lag 2/2007 antogs genom den behörighet som tilldelats de autonoma regionerna enligt den spanska grundlagen inom ramen för lag nr 2/1986 av den 13 mars 1986 om säkerhetsstyrkor och -kårer (Ley Orgánica 2/1986 de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad) (BOE nr 63 av den 14 mars 1986).
- 13 Artikel 11.1 i lag nr 2/1986 fastställer att säkerhetsstyrkor och -kårer i allmänhetens tjänst ska utföra följande uppgifter:
- ”1. Säkerhetsstyrkorna och -kåren i allmänhetens tjänst har till uppgift att skydda det fria utövandet av rättigheter och friheter och att säkerställa medborgarnas säkerhet genom att utföra följande uppgifter:
- a) övervaka att lagar och allmänna bestämmelser iakttas genom att inom ramen för sin behörighet utföra de uppgifter som myndigheterna förordnar om,
 - b) hjälpa och skydda allmänheten och säkerställa att egendom som är utsatt för risk oavsett anledningen därtill skyddas och övervakas,
 - c) övervaka och skydda anläggningar och offentliga byggnader vid behov,
 - d) säkerställa högt uppsatta personers skydd och säkerhet,
 - e) övervaka allmän ordning och säkerhet och vid behov ingripa vid störningar därav,
 - g) utreda brott för att kunna anhålla de brottsmisstänkta, beslagta föremål, saker och bevis för brottet och ställa dem till domarens eller behörig domstols förfogande, samt att upprätta tekniska rapporter och inhämta sakkunnigutlåtanden,
 - f) förebygga brott,
 - h) inhämta, motta och analysera all den information som är av intresse för allmän ordning och säkerhet, samt studera, planera och genomföra brottsförebyggande åtgärder,

- i) samarbeta med civilskyddsmyndigheten vid allvarlig risk för katastrof eller allmänna krishändelser i enlighet med de villkor som fastställts i lagstiftningen om civilskydd.”
- 14 Artikel 53.1 i lag 2/1986, vilken fastställer den lokala poliskårens uppgifter, har följande lydelse:
- ”Den lokala poliskåren ska utföra följande uppgifter:
- a) skydda de lokala samhällenas myndigheter och övervaka deras byggnader och anläggningar,
 - b) övervaka och styra trafiken i stadskärnan och upprätta trafikordningar i enlighet med trafikregelverket,
 - c) upprätta rapporter om trafikolyckor som inträffat i stadskärnan,
 - d) utöva administrativa polisbefogenheter vad gäller beslut, kungörelser och andra kommunala regler inom sitt behörighetsområde,
 - e) bistå kriminalpolisen ...,
 - f) bistå med nödinsatser i händelse av olyckor, katastrofer och allmänna krishändelser genom att såsom föreskrivs i lag delta i genomförandet av planer för räddningsinsatser,
 - g) vidta alla brottsförebyggande åtgärder ...,
 - h) övervaka offentliga miljöer och på begäran bistå statens säkerhetsstyrkor och -kårer och polisväsendet i de autonoma regionerna med skydd i samband med demonstrationer och med att upprätthålla ordningen under större folkansamlingar,
 - i) på begäran bistå vid konfliktlösning mellan privatpersoner.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 15 Den 8 april 2013 väckte Mario Vital Pérez talan vid den hänskjutande domstolen mot Ayuntamientos beslut av den 7 mars 2013 om godkännande av de särskilda kraven i ett meddelande om uttagningsprov för tillsättning av femton polistjänster vid den lokala polismyndigheten.
- 16 Mario Vital Pérez gjorde gällande att kriterium 3.2 i meddelandet om uttagningsprov, enligt vilket sökande får vara högst 30 år, inte är lagenligt. Mario Vital Pérez hävdade att kravet strider mot hans grundläggande rättighet i den spanska grundlagen och i direktiv 2000/78 att få tillträde till offentliga tjänster på lika villkor.
- 17 Mario Vital Pérez yrkade att kriterium 3.2 ska ogiltigförklaras på grund av att det innehåller ett villkor som varken är berättigat eller motiverat, eftersom den fysiska förmåga som är nödvändig för att utföra uppgifterna garanteras genom de fysiska prov som krävs enligt meddelandet om uttagningsprov. Mario Vital Pérez påpekade nämligen att sökande enligt kriterium 3.5 i meddelandet om uttagningsprov ska ”[v]ara fysiskt och psykiskt lämpade att utföra de uppgifter som tjänsten medför och att utföra de fysiska prov” som särskilt anges i det meddelande om uttagningsprov som är i fråga i det nationella målet.
- 18 Mario Vital Pérez påpekade att andra dekret och lagar som utfärdats av de autonoma regionerna inte fastställer någon åldersgräns (Andalusien, Aragonien, Balearerna, Kanarieöarna, Kastilien-La Mancha, Katalonien och Extremadura) eller fastställer den till 35 år (Baskien) eller till 36 år (Galicien och Valencia).

- 19 Ayuntamiento hävdade att den genom att fastställa en sådan åldersgräns endast har iakttagit lag 2/2007. Ayuntamiento åberopade även artikel 6 i direktiv 2000/78 för att motivera åtgärden och gjorde gällande att EU-domstolen under alla omständigheter redan har uttalat sig positivt angående den åldersgränsen (dom Wolf, C-229/08, EU:C:2010:3).
- 20 Den hänskjutande domstolen anser att det är möjligt att den aktuella åldersgränsen inte uppfyller kravet på proportionalitet. Den har uppgett att Tribunal Supremo, i dom av den 21 mars 2011 och dom av den 17 oktober 2011, ogiltigförklarade en förordningsbestämmelse som angav att sökande på över 30 år inte får delta i allmänna uttagningsprov för tillsättning av tjänst som inspektorselev vid rikspolisens. Den hänskjutande domstolen anser nämligen att det finns mindre ingripande åtgärder än att fastställa en högsta åldersgräns för att uppnå det syfte som eftersträvas, det vill säga att säkerställa att poliser vid den lokala polismyndigheten har den särskilda fysiska förmåga som krävs för att utöva detta yrke. Det uppställs som ett särskilt krav i meddelandet om uttagningsprov att sökande ska genomgå krävande fysiska prov.
- 21 Den hänskjutande domstolen anser även att de fysiska krav som ställs för att tillträda en tjänst som polis vid den lokala polismyndigheten inte kan jämföras med den ”särskilt höga fysiska förmåga” som krävs av brandmän på grund av att deras uppgifter är av en annan karaktär, vilket medför att domen Wolf (EU:C:2010:3) inte är direkt tillämplig i förevarande fall.
- 22 Mot denna bakgrund beslutade Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 4 de Oviedo att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen.

”Utgör artiklarna 2.2, 4.1 och 6.1 c i direktiv 2000/78 ... och artikel 21.1 i [stadgan], i den mån de förbjuder all diskriminering på grund av ålder, hinder mot att det i ett kommunalt meddelande om uttagningsprov – med uttrycklig tillämpning av en medlemsstats regionallag – fastställs en högsta åldersgräns på 30 år för tillträde till en tjänst som polis vid den lokala polismyndigheten?”

Prövning av tolkningsfrågan

Inledande synpunkter

- 23 Den hänskjutande domstolen har begärt förhandsavgörande från EU-domstolen för att få klarhet i hur artikel 21 i stadgan samt bestämmelserna i direktiv 2000/78 ska tolkas.
- 24 EU-domstolen har erkänt förekomsten av principen om förbud mot diskriminering på grund av ålder såsom en allmän princip i unionsrätten, och denna princip har konkretiserats genom direktiv 2000/78 i frågor som rör arbetslivet (dom Küçükdeveci, C-555/07, EU:C:2010:21, punkt 21, och dom Prigge m.fl., C-447/09, EU:C:2011:573, punkt 38).
- 25 När EU-domstolen har att pröva en fråga som rör tolkningen av den allmänna principen om förbud mot diskriminering på grund av ålder, vilken föreskrivs i artikel 21 i stadgan, och av bestämmelserna i direktiv 2000/78, i ett mål mellan en enskild och en offentlig förvaltning, ska den således endast pröva tolkningsfrågan utifrån direktiv 2000/78 (se, för ett liknande resonemang, dom Tyrolean Airways Tiroler Luftfahrt, C-132/11, EU:C:2012:329, punkterna 21–23).

Prövning av tolkningsfrågan

- 26 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artiklarna 2.2, 4.1 och 6.1 c i direktiv 2000/78 ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den som är i fråga i det nationella målet, som fastställer en högsta åldergräns på 30 år för rekrytering av poliser till den lokala polismyndigheten.

- 27 För att tolkningsfrågan ska kunna besvaras bör det utredas huruvida den lagstiftning som är aktuell i det nationella målet omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2000/78 och, om så är fallet, huruvida den innebär en särbehandling på grund av ålder som i förekommande fall kan anses vara motiverad enligt det direktivet.
- 28 Det framgår såväl av rubriken och ingressen till direktiv 2000/78 som av dess innehåll och ändamål att syftet med direktivet är att inrätta en allmän ram för att säkerställa att varje person behandlas lika "i arbetslivet", genom att vederbörande ges ett effektivt skydd mot diskriminering på någon av de grunder som anges i direktivets artikel 1, däribland ålder (dom Hütter, C-88/08, EU:C:2009:381, punkt 33, och dom Georgiev, C-250/09 och C-268/09, EU:C:2010:699, punkt 26).
- 29 Vad närmare gäller tillämpningen av direktivet under de omständigheter som är för handen i det aktuella målet, påpekar EU-domstolen följande. Det följer av artikel 3.1 a i direktivet att det ska tillämpas på alla personer, såväl inom den offentliga som den privata sektorn, inklusive offentliga organ, bland annat i fråga om villkor för tillträde till anställning, till verksamhet som egenföretagare och till yrkesutövning, inklusive urvalskriterier och krav för anställning inom alla verksamhetsgrenar på alla nivåer i arbetslivet.
- 30 Artikel 32 b i lag 2/2007 påverkar dessa arbetstagares anställningskrav genom att det däri föreskrivs att personer på över 30 år inte kan anställas som polis vid den lokala polismyndigheten. En sådan lagstiftning ska således, i den mening som avses i artikel 3.1 a i direktiv 2000/78, anses inrätta regler för tillträde till anställning inom den offentliga sektorn.
- 31 Härav följer att direktivet är tillämpligt på en sådan situation som den som är föremål för prövning i det nationella målet.
- 32 Vad gäller frågan huruvida den aktuella lagstiftningen inrättar en särbehandling på grund av ålder, ska det påpekas att enligt lydelsen i artikel 2.1 i direktiv 2000/78 "avses med principen om likabehandling att det inte får förekomma någon direkt eller indirekt diskriminering på någon av de grunder som anges i artikel 1" i direktivet. Artikel 2.2 a i direktivet preciserar att – med avseende på tillämpningen av artikel 2.1 i direktivet – direkt diskriminering anses förekomma när en person på någon av de grunder som anges i artikel 1 i direktivet behandlas mindre förmånligt än en annan person som befinner sig i en jämförbar situation.
- 33 I förevarande fall får artikel 32 b i lag 2/2007 till följd att vissa personer behandlas mindre förmånligt än andra personer som befinner sig i en jämförbar situation endast på grund av att de är över 30 år. En sådan lagstiftning medför utan tvivel en särbehandling som direkt grundas på ålder i den mening som avses i artikel 1 jämförd med artikel 2.2 a i direktiv 2000/78.
- 34 Det ska vidare utredas huruvida en sådan särbehandling kan motiveras enligt artiklarna 4.1 och 6.1 i direktiv 2000/78.
- 35 Vad gäller artikel 4.1 i direktiv 2000/78 följer det av bestämmelsens lydelse att "sådan särbehandling som föranleds av en egenskap som har samband med någon av de grunder som anges i artikel 1 [i direktivet] inte skall utgöra diskriminering, om denna egenskap utgör ett verkligt och avgörande yrkeskrav på grund av yrkesverksamhetens natur eller det sammanhang där den utförs, förutsatt att målet är legitimt och kravet proportionerligt".
- 36 EU-domstolen har i detta hänseende redan slagit fast att det framgår av artikel 4.1 i direktiv 2000/78 att det inte är grunden för särbehandlingen som måste utgöra ett verkligt och avgörande yrkeskrav. Det är i stället en egenskap som har samband med grunden för särbehandlingen som ska utgöra ett verkligt och avgörande yrkeskrav (dom Wolf, EU:C:2010:3, punkt 35, och dom Prigge m.fl., EU:C:2011:573, punkt 66).

- 37 Den omständigheten att en person besitter vissa fysiska förmågor är enligt fast rättspraxis en egenskap som har samband med ålder (dom Wolf, EU:C:2010:3, punkt 41, och dom Prigge m.fl., EU:C:2011:573, punkt 67).
- 38 I förevarande fall framgår det av artikel 18.6 i lag 2/2007 att det bland annat i uppgifterna för poliser vid den lokala polismyndigheten ingår att hjälpa medborgare, skydda personer och egendom, anhålla och övervaka brottsverkare, genomföra preventiv patrullering och dirigera trafik.
- 39 Även om det är riktigt att vissa av dessa uppgifter, såsom att hjälpa medborgare och att dirigera trafik, inte framstår som fysiskt krävande, kan dock de uppgifter som rör skyddet av personer och egendom, anhållande och övervakning av brottsverkare och genomförandet av preventiv patrullering kräva att fysisk styrka används.
- 40 Karaktären av de sistnämnda uppgifterna förutsätter viss fysisk förmåga, eftersom fysiska brister vid utförandet av uppgifterna kan få allvarliga konsekvenser inte endast för polistjänstemännen och för tredje man utan även för upprätthållandet av allmän ordning (se, för ett liknande resonemang, dom Prigge m.fl., EU:C:2011:573, punkt 67).
- 41 Den omständigheten att en person besitter vissa fysiska förmågor kan således anses som ett ”verkligt och avgörande yrkeskrav” i den mening som avses i artikel 4.1 i direktiv 2000/78 för utövandet av yrket som polis vid den lokala polismyndigheten.
- 42 Den spanska regeringen har angående det mål som eftersträvas med den aktuella nationella lagstiftningen påpekat följande. I och med att åldersgränsen fastställs till 30 år för tillträde till den lokala poliskåren, syftar lag 2/2007 till att säkerställa att den lokala poliskåren är funktionsduglig och välfungerande, varvid detta krav innebär att nyrekryterade poliser kan utföra de fysiskt mest krävande uppgifterna under en relativt lång period av sitt yrkesliv.
- 43 EU-domstolen erinrar därvid om att skäl 18 i direktiv 2000/78 preciserar att direktivet inte får leda till att polisen åläggs att anställa eller ge fortsatt anställning åt personer som inte har den förmåga som krävs för att utföra samtliga uppgifter som de kan åläggas att utföra med hänsyn till dessa myndigheters legitima krav på att vara funktionsdugliga.
- 44 Härav följer att syftet att säkerställa ett funktionsdugligt och välfungerande polisväsende utgör ett legitimt mål, i den mening som avses i artikel 4.1 i direktiv 2000/78 (se, för ett liknande resonemang, dom Wolf, EU:C:2010:3, punkt 39).
- 45 Det ska emellertid utredas huruvida den ifrågavarande nationella lagstiftningen genom denna åldersgräns har infört ett proportionerligt krav, det vill säga huruvida denna åldersgräns är lämplig för att uppnå det eftersträlvade målet och huruvida den går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- 46 Skäl 23 i direktiv 2000/78 anger att en särbehandling under ”mycket begränsade omständigheter” kan vara berättigad, när en egenskap som till exempel avser ålder utgör ett verkligt och avgörande yrkeskrav.
- 47 Eftersom artikel 4.1 i direktiv 2000/78 tillåter undantag från principen om icke-diskriminering, ska bestämmelsen tolkas restriktivt (dom Prigge m.fl., EU:C:2011:573, punkt 72).
- 48 Det ska i detta hänseende – med beaktande av vad som påpekats i punkterna 39-41 ovan – kontrolleras huruvida vissa fysiska förmågor som krävs för att utöva tjänsten som polis vid den lokala polismyndigheten ofrånkomligen är knutna till en viss åldersgrupp och att personer över en viss ålder inte kan besitta dessa förmågor.

- 49 För denna kontroll ska följande omständigheter beaktas.
- 50 Det framgår för det första av beslutet om hänskjutande att det, vad gäller fastställandet av en högsta åldersgräns för att tillträda yrket som polis vid den lokala polismyndigheten, föreligger en betydande skillnad mellan de autonoma regionernas lagstiftning i detta avseende. Viss lagstiftning fastställer den nämligen till 30 år och uppåt (35 år, 36 år eller 40 år), medan andra autonoma regioner har valt att inte fastställa någon åldersgräns.
- 51 Den spanska regeringen har för det andra i sitt svar på en skriftlig fråga från EU-domstolen bekräftat att kravet på att högst vara 30 år för tillträde till tjänsten som polis inom rikspolisens – vars uppgifter som fastställts i artikel 11 i lag 2/1986 liknar de uppgifter som tillförordants lokalpolisens – har upphävts.
- 52 Det ska för det tredje påpekas att EU-domstolen i domen Wolf (EU:C:2010:3, punkt 44) slog fast följande. En åtgärd som består i att fastställa den högsta åldergränsen till 30 år för rekrytering till tjänster på mellannivå inom brandkårens tekniska avdelning är proportionerlig eftersom en sådan åldersgräns visade sig vara nödvändig för att säkerställa att brandkåren var funktionsduglig och välfungerande.
- 53 EU-domstolen kom emellertid fram till den slutsatsen först efter att den – på grundval av de forskningsrön som hade lämnats in – konstaterat att vissa uppgifter som ålagts de anställda som hade en tjänst på mellannivå inom brandkårens tekniska avdelning, såsom att bekämpa bränder, krävde en ”utomordentligt hög” fysisk förmåga och att väldigt få av de offentliganställda över 45 år hade en tillräcklig fysisk förmåga för att kunna fullgöra en sådan uppgift. Att nyanställa äldre personer skulle enligt EU-domstolen medföra att en alltför stor andel av de offentliganställda inte skulle kunna utföra de mest fysiskt krävande arbetsuppgifterna. Därutöver medger inte nyanställningar av äldre personer att dessa kan tilldelas denna typ av arbetsuppgifter under en tillräckligt lång period. Det krävs slutligen att brandkåren organiseras på ett rimligt sätt. Inom brandkårens tekniska avdelning på mellannivå krävs det därför att antalet tjänster som är mer fysiskt krävande, vilka inte är anpassade till de äldre offentliganställda, står i rimlig relation till antalet tjänster som är mindre fysiskt krävande, vilka är anpassade till de äldre offentliganställda (dom Wolf, EU:C:2010:3, punkterna 41 och 43).
- 54 Enligt den hänskjutande domstolens konstateranden, med beaktande av de uppgifter som tillförordnats poliser vid den lokala polismyndigheten (se punkt 38 ovan), är den förmåga som poliserna bör ha för att kunna utföra vissa av dessa uppgifter inte alltid jämförbar med den ”utomordentligt hög[a]” fysiska förmåga som genomgående krävs av brandmän, i synnerhet vid brandbekämpning.
- 55 EU-domstolen understryker i detta hänseende att kriterium 3.5 i meddelandet om uttagningsprov för tillsättning av poliser vid den lokala polismyndigheten i Ayuntamiento (se punkt 17 ovan) föreskriver att sökande till dessa tjänster ska vara ”fysiskt och psykiskt lämpade att utföra de uppgifter som tjänsten medför och att utföra de fysiska prov” som särskilt anges i meddelandet om uttagningsprov. Det handlar om krävande och utslagsgivande fysiska prov, vilka enligt den hänskjutande domstolen gör det möjligt att på ett mindre ingripande sätt än att fastställa en högsta åldersgräns uppnå syftet att säkerställa att poliserna vid den lokala polismyndigheten har den särskilda fysiska förmåga som krävs för sitt yrke.
- 56 Ingenting i de handlingar som har ingetts till EU-domstolen eller i de skriftliga yttranden som inkommit ger vid handen att syftet att säkerställa att den lokala poliskåren är funktionsduglig och välfungerande kräver att en viss åldersfördelning upprätthålls inom kåren, vilket skulle ställa krav på att det endast är tjänstemän som är under 30 år som rekryteras.
- 57 Härav följer att lag 2/2007 genom att fastställa en sådan åldersgräns har infört ett oproportionerligt krav.

- 58 Artikel 4.1 i direktiv 2000/78 ska således tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den som är i fråga i det nationella målet, som fastställer en högsta åldergräns på 30 år för rekrytering av poliser till den lokala polismyndigheten.
- 59 Vad gäller artikel 6.1 i direktiv 2000/78 påpekar EU-domstolen att den bestämmelsen föreskriver att särbehandling på grund av ålder inte ska utgöra diskriminering om särbehandlingen på ett objektivt och rimligt sätt inom ramen för nationell rätt kan motiveras av ett berättigat mål som särskilt rör sysselsättningspolitik, arbetsmarknad och yrkesutbildning, och sätten för att genomföra detta syfte är lämpliga och nödvändiga. Artikel 6.1 andra stycket c – som den hänskjutande domstolen uttryckligen hänvisat till i sin tolkningsfråga – föreskriver att sådan särbehandling kan inbegripa följande: ”Fastställande av en högsta åldersgräns för rekrytering, grundat på den utbildning som krävs för tjänsten i fråga eller på att det krävs en rimligt lång anställningsperiod innan personen i fråga skall pensioneras.”
- 60 EU-domstolen ska därför kontrollera huruvida kravet på att vara högst 30 år för tillträde till tjänsten som polis vid den lokala polismyndigheten, såsom följer av artikel 32 b i lag 2/2007, kan motiveras av ett berättigat mål i den mening som avses i artikel 6.1 i direktiv 2000/78 och huruvida sätten för att uppnå det syftet är lämpliga och nödvändiga.
- 61 I det aktuella målet anger inte lag 2/2007 något av de mål som eftersträvas i artikel 32 b.
- 62 Det går ändå inte, såsom EU-domstolen slagit fast, att av artikel 6.1 i direktiv 2000/78 sluta sig till att avsaknaden av precisering av det mål som eftersträvas med den lagstiftning som är i fråga med automatik innebär att den inte kan anses vara motiverad med stöd av denna bestämmelse. Det är i avsaknad av en sådan precisering viktigt att en domstol har möjlighet att utifrån det sammanhang i vilket åtgärden har vidtagits ta hjälp av andra uppgifter för att fastställa syftet bakom åtgärden, så att den kan bedöma huruvida åtgärden är berättigad och huruvida sätten för att genomföra detta syfte var lämpliga och nödvändiga (dom Palacios de la Villa, C-411/05, EU:C:2007:604, punkterna 56 och 57, och dom kommissionen/Ungern, C-286/12, EU:C:2012:687, punkt 58).
- 63 Även om den spanska regeringen har gjort gällande att en jämn åldersfördelning är ett av syftena bakom den aktuella åtgärden, framgår det inte av de handlingar som har ingetts att åtgärden syftar till att främja nyanställningar. Åtgärden kan därför inte anses främja målen för sysselsättningspolitiken i den mening som avses i artikel 6.1 i direktiv 2000/78.
- 64 Det framgår emellertid av de skäl som framförts av den hänskjutande domstolen – som vad gäller en möjlig tillämpning av artikel 6.1 i direktiv 2000/78 i det nationella målet är ensam behörig att tolka tillämplig nationell lagstiftning – att den åldergräns som föreskrivs i lag 2/2007 grundas på kravet om den utbildning som krävs för tjänsten i fråga och på behovet av en rimligt lång anställningsperiod innan personen i fråga ska pensioneras eller omplaceras till annan tjänst.
- 65 Då dessa syften nämns i artikel 6.1 andra stycket c i direktiv 2000/78, kan de – såsom föreskrivs i artikel 6.1 – motivera särbehandling på grund av ålder på ett ”objektivt och rimligt sätt” ”inom ramen för nationell rätt”.
- 66 EU-domstolen ska vidare kontrollera huruvida sätten för att uppnå syftena är lämpliga och nödvändiga.
- 67 Medlemsstaterna har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller valet av medel för att genomföra sina social- och arbetsmarknadspolitiska mål. Detta utrymme för skönsmässig bedömning får emellertid inte leda till att genomförandet av principen om förbud mot diskriminering på grund av ålder undergrävs (dom Age Concern England, C-388/07, EU:C:2009:128, punkt 51, och dom Ingeniørforeningen i Danmark, C-499/08, EU:C:2010:600, punkt 33).

- 68 Vad för det första gäller syftet rörande den utbildning som krävs för tjänsten som polis vid den lokala polismyndigheten, framgår det av kriterium 7 i det meddelandet om uttagningsprov som Ayuntamiento godkänt att de sökande som har klarat uttagningsprovet före tjänstetillträdet måste genomgå en period av "selektiv utbildning". Längden på denna utbildning fastställs av den regionala skolan för lokala poliskårer eller av Ayuntamiento.
- 69 Artikel 36 i lag 2/2007, som är den enda bestämmelsen i den lagen som avser utbildning av poliser vid den lokala polismyndigheten, anger endast att skolan för säkerhet i regionen Asturien ska "säkerställa utbildning ..., befordring och specialisering" av medlemmarna i den lokala poliskåren. Dock preciseras inte vad som ska ingå i den aktuella utbildningen.
- 70 Det har emellertid inte framkommit något i målet som ger vid handen att åldersgränsen för rekrytering är lämplig och nödvändig med hänsyn till syftet att säkerställa polisernas utbildning.
- 71 Vad för det andra angår syftet att säkerställa en rimligt lång anställningsperiod innan personen i fråga pensioneras, ger de uppgifter som den hänskjutande domstolen tillhandahållit vid handen att pensionsåldern för poliser vid den lokala polismyndigheten är 65 år. Även om den hänskjutande domstolen även har hänvisat till omplacering till annan tjänst vid 58 års ålder, rör det sig därvid om en möjlighet som på begäran erbjuds poliser vid den lokala polismyndigheten. För övrigt påverkar detta inte pensionsåldern.
- 72 Härav följer att en nationell lagstiftning, såsom den som är i fråga i det nationella målet, som fastställer en högsta åldersgräns på 30 år för rekrytering av poliser till den lokala polismyndigheten, inte kan anses vara nödvändig för att säkerställa att poliserna vid den lokala polismyndigheten ges en rimligt lång anställningsperiod innan de pensioneras i den mening som avses i artikel 6.1 c i direktiv 2000/78. I detta hänseende är det irrelevant att den "vanliga" pensionsåldern enligt det allmänna socialförsäkringssystemet är 67 år.
- 73 Den särbehandling som följer av en sådan bestämmelse som artikel 32 b i lag 2/2007 kan således inte motiveras med stöd av artikel 6.1 c i direktiv 2000/78.
- 74 Mot denna bakgrund ska tolkningsfrågan besvaras enligt följande. Artiklarna 2.2, 4.1 och 6.1 c i direktiv 2000/78 ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den som är i fråga i det nationella målet, som fastställer en högsta åldergräns på 30 år för rekrytering av poliser till den lokala polismyndigheten.

Rättegångskostnader

- 75 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

Artiklarna 2.2, 4.1 och 6.1 c i rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den som är i fråga i det nationella målet, som fastställer en högsta åldergräns på 30 år för rekrytering av poliser till den lokala polismyndigheten.

Underskrifter